

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Z. 3523.

Erkenntniss.

Im Namen Seiner Majestät des Kaisers!

Das k. k. Landes- als Berufungs-Gericht in Laibach hat über die Berufung des Privatanklägers Thomas Wirgler durch Dr. Glantschnigg wider das Urteil des k. k. st. delg. Bezirks-Gerichtes in Laibach vom 3. Juli 1886 Z. 2363 Stf., womit Ivan Zeleznikar von der Anklage der Uebertretung nach §. 19 und 21 des Pressgesetzes, begangen dadurch, dass er sich grundlos weigerte, den von Thomas Wirgler zum Zwecke der Berichtigung des im „Slovenski Narod“ Nr. 104 vom 8. Mai 1886 enthaltenen Berichtes „S Krškega“ zur Aufnahme mitgetheilten Aufsatzes in der gesetzlich vorgeschriebenen Art und Zeit abdrucken zu lassen gemäss §. 259 Z. 3 St. P. O. freigesprochen wurde, am 6. August 1886 vorgenommenen Hauptverhandlung auf Grund des vom Privatankläger gestellten Antrages auf Schuldigspreehung des Angeklagten zu Recht erkannt:

Es werde der vom Privatankläger Thomas Wirgler gegen das Urteil des k. k. st. d. Bezirksgerichtes Laibach vom 3. Juli 1886 Z. 2363 erhobenen Nichtigkeitsbeschwerde beziehungsweise Berufung stattgegeben und in Abänderung des erstgerichtlichen Urtheiles zu Recht erkannt:

Ivan Zeleznikar, 46 Jahre alt, katholisch, verwittweter Redakteur des „Slovenski Narod“ in Laibach sei schuldig der Uebertretung des §. 19 und 21 des Gesetzes vom 17. Dezember 1862 Nr. 6 R. G. Bl. für 1863 begangen dadurch, dass er sich grundlos weigerte, den vom Thomas Wirgler zum Zwecke der Berichtigung des in der periodischen Zeitschrift „Slovenski Narod“ Nr. 104 vom 8. Mai 1886 enthaltenen Berichtes „S Krškega“ zur Aufnahme mitgetheilten Aufsatzes in der gesetzlich vorgeschriebenen Art und Zeit abdrucken zu lassen, und werde deshalb nach §. 21 des Pressgesetzes zu einer Geldstrafe von 50 fl. und im Falle der Uneinbringlichkeit zu einer 10tägigen Arreststrafe gemäss §. 290 St. P. O. zum Ersatz der Kosten des Strafverfahrens verurtheilt; auch sei er verpflichtet im Sinne des §. 19. P. G. die beanständete Berichtigung und nach §. 39 P. G. dieses Urteil in der nächsten nach Zustellung dieses Urtheiles erscheinenden Nummer der periodischen Zeitschrift „Slovenski Narod“ zu veröffentlichen.

K. k. Landesgericht Laibach am 6. August 1886.

Fr. Čuček.

Narodnostni boj v brutalnej nemški teoriji.

Pred sabo imamo nemško delo iz najnovejše dobe, v katerem se po poti znanstva dokazati hoče, da še narodi mejsobno borijo, ker tako zakon prirode zahteva, da je boj pravilo, mir pa izima in da so večji narodi po prirodi poklicani, male usrkati.

„Le tako, če se plemena vedno, v miru in v vojni pobijajo, — meni brutalni Nemec, — se debela amalgamujejo v ljudstva, ljudstva v narode, narodi v plemena. Človek bi moral prenehati biti človek, moral bi — če bi to sploh mogel, — tisto zatajiti, za kar ga je priroda napravila in še le potem bi se odrekel „najvišim svetinjam“, ki jih je sabo na svet prinesel, — svoje „najboljši krvi“,

svojemu „najlepšemu jeziku“, svoje „najistiniteljše veri“, svojim „najbolj pametnim, najčastitljivejšim šegam in navadam“. In vendar so navezani drug na drugega in postati morajo jedno — tako zahteva črtež prirode...“ Tako pa se prične boj, ki svojo mirno in pravno obliko dobi v organizaciji gospodstva v državi...“ „Rekli smo še, da je jezik prva žrtev, ki v tem boji plemen za gospodstvo pade, da je tako korak storjen bliže bodočega jednega plemena...“ „Kdo takisto silovito odloči, to čuli smo zgoraj. Samo plemena, ki se naravnost mej sabo bore, ne potrebujejo skupnega sredstva, po katerem bi se sporazumevali. Toda, kakor hitro se prične mirni boj, ali gospodstvo ali skupno gospodarsko občevarje, tedaj se oglasi gotovo potreba mejsobnega sporazumljevanja in jednega jezika v boji zmaga. Kateri jezik pa zmaga, to odločijo okolnosti in razmere, a o tem se tu ne moremo spuščati v podrobnosti...“ „Jezik, ki tako zmaga, stori potem, da zmagajo tudi šege, navade in verski nazori, ki so z njim v organski zvezi in lahko se reče, da, kadar je prevzel jezik, so kmalu za njim prevzete tudi šege, navade in vera...“ „Kadar pa je pleme narejeno, potem mora seveda po prirodi kazati vse tiste lastnosti, vsa tista svojstva, katera je v prejšnjem samosvojem stanju imel sleharni njegovih sestavnih delov. Saj pogoj temu svojstvu je svobodni, neovirani odtok krvi, skupnost jezika, vere in kulture. Če pa je novo pleme takšno, potem mora po prirodi in nezogibno mej njim in vsakim drugim, s katerim v dotiko pride, navstati isti boj, ki je poprej razsajal mej njegovimi svojimi elementi...“ „Potem bi se utegnili misliti, da se človeštvo mora razviti do neke stopinje, ko se posamezna plemena v svoje meje stisnejo in ko mej njimi ni nič več dotikanja, da torej tedaj morajo prenehati boji...“ „Tak mir pa pobija večni zakon gibanja, kateri stori, da plemena vedno in vedno zemljo obtakajo, da se torej stisneno pleme z mesta, v katerem biva, tako ali tako premikati začne, in si bivališče tujega plemena poišče, da znova z njim občuje in znova boj prične, ki je bil skoro ugasnil...“ „Ta zakon gibanja z vsemi svojimi posledicami je prava duša zgodovine — ker stori, da se vedno na novo vrstijo plemenski boji, je zikovno jedinstvo, skupna obrazovanost, da se čedalje bolj razprostirajo krepki življi,

neprenehoma z zemlje odstranjujoči slabe življe...“ Po bojih, ki so stoletja trajali, in po mnogih držav-nih premembah navstale so na laške, španske in francoske zemlji narodnosti, katere sorodstvo jezika in kulture že dandanes dela za „romansko pleme“; jednako se je narod, se je pleme naredilo mej Alpami (!) in severnim morjem, kjer se je iz nekdanje zmešanine ljudstev porodila nemška narodnost, katera se že danes pričinja zavedati kot „germansko pleme“; vzhod Evrope pa namerava Rusija sedaj, ko je razpadla poljsko-narodna država in ko je skoro popolnem Turek iz Evrope pahnen, prirediti za „slovansko pleme...“ „In tako smo prišli tja, kjer se s krvavo senco naprej naznanja že odmaknena bodočnost. Ali je doumno, kako strašne bodo narodne in svetovne vojne morale biti, predno se unesó trije taki svetovi, naslonjeni na tri „sovrážna plemena“, predno si v mejsobnej borbi premerijo in izpozajmejo svoje moči in predno se na mestu romanskih, germanskih in slovanskih kulturnih področij ustanovi jedno samo evropsko kulturno področje, jedno samo evropsko pleme...“ „Seveda mora se, ako se ima pred očmi ta tendencija zgodovinskega gibanja, sklepati, da bode nekdanj „samo jedna čreda“; toda tisti čas je, če sodimo, kako se je dosihdob razvijala zgodovina, tako dalje, da kaj lahko dandanes „večni“ boj plemen imenujemo zakon zgodovine, „večni mir“ pa sanje idealistov, in ni se nam treba bati, da bi nas kedaj dejanstva oprovr-gla...“

To so poglavitna mesta brutalne teorije in če se dodenemo, da jo je sestavil pisatelj, ki je v svojih prejšnjih spisih malim narodom v Avstriji odrekel pravico, od države zahtevati varstvo za narodnost in jezik, potem je vsakemu jasno, kam „pes taco molí“. Tu se z znanstvom hoče to obrazložiti, kar že dolgo nemški živelj z večjo ali manjšo pomočjo avstrijske vlade v Avstriji počenja proti nam slovanskim narodom! Vse, kar se v avstrijski državi z nami Slovani godi, je samo po sebi umevno, je v duhu zgodovine, po zakonu prirode! S tako teorijo boče se oprati vso brutalnost nekdanje nemško-centralistične vlade, hoče se opravičiti sedanje upitje Nemcev, hoče se nemški živelj navdušiti za borbo v prihodnosti in avstrijske Slované pripraviti do tega, da bi prav hitro obupali, obupali nad svojo

LISTEK.

Strahovi.

Povest; česki spisal Vac. Beneš Třebízský, prevel M. Vrnilež.

IV.

(Dalje.)

„V večnega, jedinega Boga, da ne veruješ?“

„V nikogar ne verujem, le v tebe bom odslej veroval.“

„Božja porodnica!“

Nikogar ne zovi; pa ne — ne branim ti.“

„A zakaj si vero zgubil?“

„Ljudje so me ob njo deli in kar mi jo je ostalo, sem nalašč odbacnil, kajti ostanki niso nikoli ničesa vredni.“

„A kaj si stvoril ljudem?“

„Ničesa, Jelica, in proganjali so me. Potem sem je začel jaz proganjati in do danes še je proganjam. Saj ti kedaj vse povem.“

„Si vendar ropar?“

„Nisem, sem, kakor hočeš, Jelica. Zgrozila bi

se, ako ti povem, kaj sem skušal za teh mladih let, odkar me je mati porodila. Potem se ne boš čudila, da nimam, kar sem imel in kar imajo brez-dvomno vsi ljudje. Pa naj bo! — Jelica, sedaj idi domov ter se pripravljaj na najino svatbo. Jaz tudi od tod odidem in ko solnce v tretje zatone, me na tej skali zopet pričakuj.“ Na to reče sam sebi: „Doli v vas pojdem še, morje je tiho in nebo je jasno. Nijednemu stražniku ne pride na um, da bi mogel biti Kiuperli za belega dne na pobrežji in da ribiči tega ne povedo.“ Potem zopet na glas: „Tretji dan torej, ko solnce v morje zatone!“ zakliče in odide.

V.

Starček je stal že pred kočo, Jelice ni videl od davi.

Od koče se je dobro videlo na gladino in starček je vsako jutro ven šel, vzpel roci, molil in njegova molitev je vselej trajala dolgo — dolgo. Jelica je molila z njim; vendar oba po tihem, drugače stari in drugače deklica.

Njih koča ni bila velika, ali znotraj je bila dosti prijazno urejena. Nihče bi ne bil rekel, da je

tako prijetno v teh dveh sobicah, kajti stene niso bilo zvunaj nič lepše nego zdolej pod skalami na bregu najrevnejša, najbednejša ribiška koča. A revež stari tudi ni bil, gotovo je bil nekdanj bogatin, ker že štirinajst let tu živi in ni še nikogar nadlegoval. Na njegovem obrazu pa se je javljaj izraz, koji ni svedoštvo tiho minolih let, temveč prej burno prežite mladosti. Niti za hip ni prišel z njega tožni nadih, niti v spanji, da i ondaj ni zginila toga, ko mu je nežna Jelčina ročica nagubano zažoltelo lice gladila in bele lase na stari sivi glavi poravnavala.

Ravnokar odšel je od tod nekak mladenič in tekel gori na skale. Stari mož ogrnil si je dolgo obleko, del fez na glavo in se s prostim koženim pasom opasal; za pas utaknil dva samokresa, koja je imel v miznici spravljena, — bila sta že zarjev-vela. Pogledavši ju, pokimal je zadovoljno z glavo.

Nekako čudno so mu danes oči izpod obrvij zrle in stari obraz zgubil se je skoro v izraz blaznosti, s kakoršnim se zatemni obličje, ko človek popusti strastim, koja je davna, dolga leta držal na uzdi, a vendar ne zatrl.

Slučajno obstalo je njegovo oko na visokem

močjo, obupali pa tudi nad potrebo Avstrije, kot za
ščitne države malim narodom. V prihodnjem
članku pa bomo skušali dokazati, da je teorija
Nemca jalova sama iz sebe, da pa tudi nema veljati
za avstrijsko državo, kakor sploh za nobeno državo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. avgusta

Nemški listi, celo oficijozni, se jezé, da so
češki listi izražali veselje, da so Bolgari znebili
se kneza Aleksandra. Čedom očitajo pomanjkanje
rodoljubja, ker se radujejo, da Rusija dobi zopet
več upliva na Balkanu. Nemci zopet strašijo s pan-
slavizmom. Vsi nemški listi obširno popisujejo, kako
slovesno so Poljaki vsprejeli Batenberžana, če tudi
bi te ovacije lahko škodovala naši državi. Motiti
bi utegnile dobre razmere mej Avstrijo in Rusijo,
kar bi utegnile imeti za našo državo usodepolne
posledice. Da se poljske ovacije ne strinjajo prav z
avstrijsko politiko, kaže najbolje to, da so se na-
mestnik, deželni maršal in knez Sapieha odpeljali iz
Levova, ko se je imel pripeljati knez Aleksander,
da je vlada prepovedala baklado in so celo skušali
prikriti čas knezovega odhoda, da bi mu ljudstvo
zopet ne priredilo kakih ovacij. Vender glede na
vse to nemški časnikarji nima jo grajalne besede za
Poljake.

Vnanje države.

Od **bolgarske** vladne strani se zagotavlja,
da knez ni bil podpisal svoje odpovedi, da se tedaj
vsak čas lahko povrne v Sofijo. Je-li to resnično,
ne moremo vedeti. Vse one osebe, ki so jedino to
vedele, so zaprte, in oblastva bodo že skrbela, da
ne bodo mogle nikjer pričati, da se je knez res
prestolu odpovedal. Zagotavljajo pa tudi vse brzo-
javke iz Bolgarije, da tam vlada popolen mir in red.
Nam se le čudno zdi, če je res vse tako mirno,
čemu je odrinil Plovdivski vojaški poveljnik z dvema
polkoma Sofijski vladi na pomoč. Nam se zdi, da
se knez in njegova vlada opirata le na bajonete,
kakor se tudi kralj Milan in njegova vlada. — Jedva
se je knez vrnil v Bolgarijo, že ga čakajo nove te-
žave. Mej njegovimi pristaši samimi vlada razpor.
Ne vé se, ali se bode knezu posrečilo spraviti svoje
privržence. Kakor se kaže, brati se knez sedaj s
Stambulovom, kar gotovo Karavelovu ne bode uga-
jalo. Karavelov se že nagiblje bolj na rusko stran
in prav lahko je mogoče, da kedaj Karavelovci in
Cankovci vržejo kneza, da se tako znebó Stambu-
lova gospodstva. Taka ustaja bi bila pa za kneza
mnogo nevarnejši, nego je bila sedanja. Kakor so
poslednji dogodki pokazali, je Karavelov jako pri-
ljubljen v Bolgariji in Cankovci so se posluževali
njegovega imena, da bi dosegli svoje namene. Knez
že sam spoznava svoj težek položaj. Govori se že,
da se bode, ko se vrne v Sofijo, slovesno odpovedal
vladarstvu in bode le tako dolgo ostal v Bolgariji,
da bode izbran nov vladar. — Skoro vsi večji ruski
listi brez razlike so načeloma za okupacijo Bolga-
rije. Vkljub temu pa ima tudi vsak list proti oku-
paciji svoje pomisleke. Skoro vsi poudarjajo, da se
okupacija drugače ne dá izvršiti, kakor da temu
pritrldijo velevlasti, zlasti morata temu pritrditi Av-
strija in Nemčija. Sicer se lahko prigodi, da bi Ruse
Turki pričakovali ob Dunavu in se potem začela
rusko-turška vojna, ki bi se končala s splošno ev-
ropsko vojno.

Srbski kralj letos ne pojde v toplice zaradi
novejših dogodkov. Srbije se hoče pripraviti na vse
slučaje, tedaj kralj Belgrada ostavi ne more. Vladna
stranka v Srbiji je jako vesela, da se je vrnil v
Bolgarijo knez Aleksander. Pa tudi jeden del radi-
kalcev se veseli kneževga povrata. „Samouprava“
namreč piše, da je bilo za Bolgarijo potrebno, da

se je vrnil knez. Nadalje ta list priporoča spravo z
Bolgari.

Na noto **Turčije**, v katerej je naznanila ve-
levlastim, da so Bolgari spodili kneza Aleksandra,
so nekda odgovorile že vse velevlasti Nobena vlast
razen Italije pa ni povedala svojega mnenja o bol-
garskem vprašanji, ampak vsaka je samo potrdila,
da je noto prejela. Italija je izrekla, da priznava
pravico Turčije, da protestuje proti nepostavnemu
odstranjenju kneza.

Zmerni republikanci in monarhisti se na **fran-
coskem** pogajajo, da bi se združili v močno
konservativno stranko. Ta pogajanja pa ne obetajo
nikakega uspeha. Monarhisti zahtevajo, da bi se
preklicalo iztiranje princev, republikanci pa v to ne
morejo privoliti, ker so s tem monarhisti dokazali,
da se nečejo odreči svojim monarhističnim idejam.

Belgijski kralj bode otvoril drugi terek v
novembru zasedanje belgijskih zbornic s prestolnim
govorom. V prestolnem govoru se ne bode nič ome-
nila splošna volilna pravica, pa tudi se ne bode
napovedal nov načrt zakona o zastopu manjšin. Na-
povedal se bode pa zakon v zboljšani stanja de-
lavcev in morda tudi pomiloščenje nekaterih obso-
jenih zaradi socijalističnih zločinov.

Vsi Nemci brez razločka so jednako sovražni
Slovanom. To je pokazala volitev v Brombergu za
nemški državni zbor. Pri prvi volitvi dobil je
konservativni kandidat 4500, svobodomiseln 2900
in poljski 3900 glasov. Vsakdo bi bil mislil, da
bode pri ožji volitvi svobodomiseln stranka, katere
pristaši v pruskem deželnem in nemškem državnem
zboru vedno pobijajo konservativce, in so v prus-
kem deželnem zboru odločno nasprotovali protipolj-
skim zakonom, glasovala za poljskega kandidata.
Toda pri ožji volitvi so svobodomiseln volilci od-
dali svoje glasove konservativcu in tako pokazali,
da ta stranka se le tedaj kaže Poljakom prijazno,
kadar ve, da njim nič koristiti ne more.

Dopisi.

Iz Podgrada v Istri koncem avgusta.
(Naša občina.) Mnogokrat že opisovale so se v
„Slovenskem Narodu“ žalostne razmere, v katerih
zdihovati je obsojen istrski Slovan. Pravo podobo
o našem trpljenju more si pa ustvariti samo oni, ki
ga okusi. Naj se še tako slikovito opisujejo nasil-
stva — mnogi si še misliti ne more, da je res tako.

Glavna podlaga vse uprave je občina. Občina
je v prvi vrsti tudi v to poklicana, da varuje, brani
in zastopa korist občanarjev. Istrska občina pa je
pravi uzor nereda in zmešnjave. Človeka prešinja
žalost in srd, videčega, kaj se dogaja ne v jednej,
dveh, treh občinah, nego z malo izjemo v vseh!
Površno pogledajmo bodisi kateri broj „Naše Sloge“
in vidimo, da se v poročilih skoro izključljivo toži
o slabem gospodarstvu in občinah. Občinsko premo-
ženje zapravlja se na nečuvnen način, gode se na-
silstva, občanarji se izsesujejo, sploh upravlja se
tako, da mora propadati vse. In vse to dogaja se
pod pokroviteljstvom deželnega odbora. Vlada pa
je pasivna. Niti ne odgovarjajo na interpelacije na-
ših poslancev, ki jih v teh zadevah stavijo!

Da bodejo imeli čitatelji „Slovenskega Na-
roda“ vsaj nekaj pojem o istrski občini, hočemo
jim nekoliko podrobneje opisati dogodke pri nas v
zadnjih 3 letih. — Spomladi 1883 razpisana je bila
nova volitev v občinski zastop. Nepričakovano na-
stopila je stranka, o katerej se je vedelo, da jej ni
mar za korist občine, nego da išče svojega dobička.
Delovala je z nepoštenimi sredstvi, napajala volilce
z žganjem, grdila in sumničila rodoljube prav ne-

sramno in tako večino zadobila. Dogodile so se pa
pri volitvi razne nezakonitosti, vsled katerih je bil
uložen protest z upanjem, da bode volitev ovržena.
Kajti političnemu oblastvu bilo je dobro znano, kaj
občino čaka pod novo izvoljenim odborom. Sam
c. kr. okr. glavar izrazil je glasno svojo
nejevoljo nad takim izidom — no, po pre-
teku več mesecev potrdila je vlada volite-
tev navzlic nezakonitostim in pozno jeseni
1883 voliti je bilo novega župana. Oni, ki se je
usiljeval, dobil je stoprav pri tretji (ožji) volitvi ve-
čino s tem, da je sam za se glasoval.

Manjšina morala je pri tacih okolišnih delati
na to, da občina vsaj dobi dobrega, poštenega in
izvedenega tajnika. Tembolj je morala pozorna biti,
ker se je govorilo, da bode tajnikom imenovan člo-
vek, ki je na slabem glasu, ki je bil baje pri vo-
jaci zaradi izneverjenja degradiran in je dvame-
sečni „Stockhaus“ prestal. — Pri dotični seji zahte-
val je župan, naj se mu da pravica imenovati taj-
nika. Manjšina uprla se je temu odločno, ker občin-
ski zakon veleval, da službe oddaja odbor. Videč,
da namerava večina dati iz rok odborovo pravico,
odšla je manjšina iz zbornice in — zbor ni bil več
sklepečen. Ker pa je večina potem vendar prepustila
županu, da sam imenuje tajnika, uročila je manjšina
protest pri okr. glavarstvu, sklicevaje se na zakon,
po katerem so sklepi samo takrat veljavni, ako sta
pri seji vsaj $\frac{2}{3}$ odbornikov. Okr. glavarstvo sprva
ni hotelo razumeti slovenskega protesta, potem je
sklep vendar ustavilo, a kasneje zopet potrdilo z
jako logično motivacijo. Vredno je, da po-
damo tu brez vsacega komentara dotični odlok.
Nr. 167.

Herrn Bürgermeister in Castelnovo.

Mit Bezug auf Ihren Bericht v. 22. Dezember
v. J. Z. 1034 bemerke ich Ihnen, dass bei Fassung
des Beschlusses rücksichtlich der Ueberlassung des
Rechtes an Ihre Person den künftigen Gemeinde-
sekretär selbst zu ernennen, in der Sitzung des dor-
tigen Gemeindeausschusses v. 19. November v. J.
zwar einige Unregelmässigkeiten vorge-
fallen sind, namentlich ist es zu bedauern
(sic!) dass Sie Ihren diesfälligen Antrag nicht
in aller Form zur Abstimmung gebracht
haben; Die im Gegenstande weiters gepflogenen
Erhebungen (falsificiran protokol in poročila žu-
pana) lassen jedoch **trotzdem** die Rechts-
giltigkeit des gefassten Beschlusses
nicht anzweifeln, wesshalb ich das prov. Ver-
bot des h. o. Erlasses v. 19. v. M. Z. 7217 die Se-
kretärsstelle definitiv zu besetzen behebe und
Ihnen in der Angelegenheit vollkommen freie Hand
lasse.

Wollen Sie hievon auch den Kaufmann Herrn
Slavoj Jenko als Stimmführer der Minorität ver-
ständigen.

Voloska, 8. Jänner 1884.

K. k. Bezirkshauptmann
Jettmar s. r.

Izmej 8 kompetentov, nekaterih z izvrstnimi
spričevali, bil je tajnikom imenovan Carl Tschertu
von Rudolfsweth, kateri je precej zopet uvel nem-
ško-italijansko uradovanje, ki se je bilo prejšnja
leta po hudih borbah odpravilo. Gospodu Jettmaru
bilo je to jako drago, kajti morete si misliti, kako

možu, ki je šel s počasnim, veličastvenim korakom
proti vasi pri bregu, a koj je ugledal deklico, hi-
tečo od morja k hišici — Jelica.

„Zopet si bila tam? Kaj ima ta skala za te
tako vabljivega?“ pregovori tihim glasom. Od tod
morje tudi dobro vidiš in na morji vsako ladjico.
Reci mi, Jelica, čemu si najrajši tam in čemu ti
od nekaj časa naša hiša na samoti ni več tako
ljuba? Tako rada si bivala tu, od jutra do večera,
dan na dan, mesec na mesec, leto na leto. A sedaj
puščaš starega očeta v samoti. Jelica, Jelica! Več
nisi tako odkritosrčna in zakaj nisi? Morje ve, nad
kojim sedevaš in skala, katera te zakriva; pa tudi
jaz vem. Jelica, Jelica! V to te nesem vzgojil, radi
tega — — nisem šel v tukajšno samoto, temveč,
da bi bila angelj, da bi vedel, more li vender kdo
na zemlji angelj biti. Misliš mar, da te dam možu,
kojega hudiči živega vzemo? Danes moram s teboj
govoriti. Stoprav sedaj mi prihaja na um, česa je
oni mož v naši koči že dvakrat iskal. Prišel je, češ,
da je zašel, in jaz sem verjel; jaz nisem videl, da
je njegovo oko ogenj, da je njegov obraz bes. Rajši
te s prokletstvom v te le valove pahnem nego da
bi te smel on odvesti, nego da bi —“

„Vazilij, Vazilij, začenjaš se nad Jelico osve-
tati. On ti je to rekel, oče! Pahni me v valove in
boljše mi bo, najin snubni prstan je že tam; le
Jelice in njega ne priklinjaj!“

Ni tedaj lagal, beda, da ni lagal in da so
njegove besede istina. Laž vodi v peklo, pravica v
nebo, a jaz pojdem s pravico v peklo. Kaj si mis-
lil, da napraviš iz tega dekleta angelja? Ne mogel
bi, da jo v podzemski skrivališča skriješ. In ti si
mogel misliti, da sam — ti sam to dovršiš? Jelica,
lahko bi me bila v nebo pripeljala, ali privedeš
me v peklo. Naj bo! Z jedno nogo sem že bil tam.
To je moja kazen, zaslužena kazen. Štirinajst let
sem menil, da mi je Bog odpustil in zato sem ga
molil, pa on ne odpusti. Neče, ali ne more? Kaj ti
je to, hoče li, ali ne more? Vsaj tudi tebe tam
ugledam in ne bo me stiskalo,“ govoril je starec
obupnim glasom. Sivi lasje tresli so se mu na glavi
in nagubani lici plameneli sta v divji vzburljenosti.

Jelici so se rinile solze z očí, kakor biserji,
po valovih plavajoči.

Ni poslušala, kaj je starec, pravil in dobro, da
ni poslušala.

„Tako sem te moral vzgojiti, tako; in če te

ni mogel nisem. Glupec nisem mislil, da moram
dati plačilo, da duše teh —“

„Oče, moj dobri oče!“ zatarnala je deklica in
se z razpetima rokama vrgla na starca.

„Idi preč, skoči v vodo, ali pa te sam tje
vržem, da bode dovršeni moji peklenski dnevi, da
bom prej tam, kjer se bodo hudiči za me trgali.“

„Božja porodnica!“ zatogovala je deklica ter
se pritislila k starcu, iz kojega očij je skoro stra-
hovit žar sršel.

„Prej bi bila tako klicala, prej, ko se ti je
ljubilo na skalo nad morje, da bi odpirala očetu
vrata do pekla. —“

„Saj te imam še tako rada, oče, in moja duša
je dosedaj brez krivnje.“

„Se niso li njegova žgoča lica teh-le tvojih
ustnic dotaknila?“ temno zakriči stari mož.

„Dotaknila, oče, s silo me je k sebi pritisnil,
kakor jaz sedaj tebe, ali jaz sem nedolžna, verjemi,
da nedolžna. Tvoja Jelica ne zna lagati.“

In pogledala ga je s svojimi zelenkastimi očmi,
da ji je moral starec verjeti, da je nedolžna, da bi
njena glava o svatbi donosila deviški venec, ako-

mučno je za uradnika, ki neče razumeti slovenščine, prejemati in reševati slovenske dopise. A ljudstvo? Kaj ljudstvo! Hvaležno naj bode, da ga obliže nemška kultura! In župan? Ta naj podpisuje, kar mu tajnik veleva, za to ga ima in s tem — basta! Nam zadostuje konstatovati, da je nastopila zlata doba za Podgradsko občino. V dokaz, da je župan podpisoval jako modro stilizovane nemške dopise, zadostuje na pr. sledeče. Vlada hotela je dati v jedno vas te občine plemenskega bika. Župan in tajnik hotela sta ga imeti na vsak način v Podgradu in zato sta pisala dne 7. avgusta 1884 pod št. 956 na glavarstvo: mit dem Bemerken, dass es am geeignetsten ist, die Sprungstation in Castelnovo zu errichten, weil hier der Sitz mehrerer Behörden und Gewerbetreibenden ist und Tag für Tag sehr viele Personen hier ankommen Uspeh te modrosti bil je, da je bika dobila druga občina.

Predaleč bi segali, da bi hoteli vse natanko opisati, kako se je upravljalo z občino. Nego razpravljali bodemo v prihodnjih dopisih, kot nadaljevanje tega, najvažnejše stvari, da dospemo na posled do sedanjega brezvladja v tej občini. Najpoprej ogledali si bodemo „švindel“ s koncesijami našim Muncem za prodavanje kisa.

Poslano.

Oziraje se na dopis iz Krškega v prilogi „Slovenskemu narodu“ št. 104. 8. maja 1886 prosim na podlagi §. 19 tiskovnega zakona sprejeti sledeči popravek:

28. aprila t. l. rezal sem v Leskovcu pri Turnske graščine nadgozdarji gospodu Karolu Riedl-nu junčka in žrebeta, ktere živalici ste se tri dni potem popolnoma zdrave kazali. Po preteku tega časa nastale so pri istih na rezanih mestih otekline, ter tudi huda mrzlica, tako da ste živalici drugi dan vže poginili. Pri raztelesovanji mrh pokazalo se je, da je bilo krvno ostrupljenje uzrok pogina. Kužnina, nahajajoča se v hlevu, ostrupila je krv pri živalicah ondi, kjer ste bili rezani, ter prouzročila istih smrt; kastriranje toraj ni bil uzrok pogina, in če bi bilo to tudi istina, pokazala bi se bila bolezen v drugačnem značaju. Enaki slučaji presenetijo lahko vsacega še tako večšega strokovnjaka.

Pretresovaje te okolnosti mi nij nikdar očital lastnik omenjenih živalic, da bi bil jaz prouzročil istih pogin, in to gotovo, ker je bil prepričan, da sem vže mnogokrat ta posel najspretnije in najsrečneje izvršil. Pod njega oskrbništvom operiral sem vže v Turnski graščini najmanj 30 komadov, in o drugih prilikah izvrševal sem ta posel pri več nego 100 komadih brez nevarnostnih posledic po eni in isti metodi, ter brez knjige v rokah.

Neresnično je dalje, da bi bil jaz gospodu Gregoriču v Krškem lansko leto prouzročil po svojej krivdi škode za 2000 for.

30. listopada 1885 poklican sem bil namreč v hlev gospoda Gregoriča, da preiščem troje konj, kteri so silno pokašljevali vsled preobilnega užitka zaprašene krme. Ko sem zarad tega potrebno ukrenil, naznanil mi je omenjeni gospod po preteku dveh dneh, da so konji ozdravili ter nijsem šel dalje več v hlev.

9. januarja t. l. poklical me je zopet gospod Gregorič v hlev, in sumil sem tu enega konja smr-

prem so ta lepa, roznata lica občutila plapol poljubov in gorečih ustnic.

Starec se je za trenutek premagal ter je hotel z vso silo svojemu obrazu dati prejšnji izraz, dasi trpkega, vendar pri vsem notranjem ognji mirnega.

„Preseliva se od tod globoko v gore, daleč od morja, po noči, še danes, da o tem nihče ne zve. Pojdeš z menoj in ne boš nikdar mislila na-nj, tudi na Vazilija ne? Hotel sem, da bi se vzela, ali nečem več, kajti vajina zveza bi ne bila blagoslovljena. Tako rad bi te bil videl tam doli, tako rad sem sanjal o bodočih dnevih. Preč so, in jaz norec, da sem se jih kedaj veselil. Tukaj ne ostaneva, ne moreva ostati, v gore pojdeva, daleč, daleč od morja, da ne bo glasu o nama. Preživiva se, toliko imam, da bova živela in da boš i ti živel, ko mene več ne bo. Nanj ne boš mislila, da bo mogel tvoj oče umirati z uteho, da je vzgojil svetu angelja, kojega so sicer skušali, ali koji je skušnjo prestal? Jelica govori sveto istino, niti zdeti se ti ne sme nikdar o njem.“

(Dalje prih.)

kavim, ter zaukazal, da se isti od drugih odstrani. Raztelesovanje tega konja 11. januarja t. l. dokazalo je, da je v istini bil smrkav, in določila se je uradnim potom preiskava vsih Gregoričevih konj, in sicer treh zarad suma do smrkavosti, in treh zarad suma do trosenja te bolezni. Prvi trije ugonobili so se, ko je nastala bolezen v polni meri svojega značaja, po ukazu političnega oblastva 10. februarja in 4. marca t. l. potem, ko so se prej cenili. Ker se je konstatirala pri istih smrkavost, nij dobil lastnik gospod Gregorič nikake odškodnine od države.

Izmišljena je tedaj v istini trditev v omenjenem dopisu, da bi bil jaz skoz 2 meseca zdravil v gospoda Gregoriča hlevu enega konja in istega šelej takrat smrkavim spoznal; neistinito je dalje tudi, da se je c. k. horvaški deželni živinozdravnik v Zagrebu gospod doktor Rudolf Kristof pri raztelesovanji prvega ugonobljenega konja kot zvedenec, poklican po gospodu Gregoriču, izrazil, da isti nij bil smrkav, nasprotno gospod zdravnik strinjal se je popolnoma z mojo trditvijo o smrkavosti konja (zapisnik 11. januarja t. l. št. 694). Kar se tiče drugih pokončanih konj, ni bil več po gospodu Gregoriču klican k raztelesovanju, ter tudi ni mogel se tedaj o njih nikako izraziti.

V 2. slučaju klical je gospod Gregorič kot strokovnjaka konjskega zdravnika v živinozdravnišnici ljubljanski gospoda Schlegel-na, kteri se je izrazil popolnoma v soglasji z mojo trditvijo, da so vsi konji smrkavi, ter tudi osamljena dva (zapisnik 16. februarja t. l. št. 2802); ta dva konja morala sta se toraj 4. marca t. l. vsled ukaza c. k. visoke deželne vlade uničiti in konstatirala se je tudi pri teh smrkavost uradnim potom. Gospod Janez Wagner, deželni živinozdravnik v Ljubljani, izrazil se je 29. januarja t. l. št. 1589 po prejšnji preiskavi konj, da so sumljivi smrkavosti.

Vsakovrstno poslovanje zaukazalo se je v obče vedno uradnim potom po okrajnem glavarstvu v Krškem, ter potrdilo po c. k. deželni vladi v Ljubljani.

To v pojasnilo.

Tomaš Wirgler,

c. kr. živino-zdravnik v Krškem.

Domače stvari.

— (Naučni minister Gautsch) imenoval zopet 47 suplentov učitelje na srednjih šolah.

— (Schiffersteinov kanonikat) pri stolnem kapitelu ljubljanskem je za pokojnim kanonikom Pavšlerjem izpraznjen. Pravico prezentacije ima najstari sin Karol pl. Schifferstein. A ker ga deželna vlada ne more najti, objavila je sedaj poziv, naj se v treh mesecih oglasi, sicer se bode kanonikat oddal v zmislu Najvišjega odloka z dne 22. oktobra 1842, ki določuje, da kanonika imenuje cesar sam. Zadnji pl. Schifferstein, ki je imenoval pokojnega Pavšlerja, bil je takrat gledališni igravec v Sibiriji.

— (Petdeset prašičev) kupili so trije ljubljanski mesarji v Zagrebu in je po železnici pripeljali v Ljubljano. Vsled hude vročine pa je troje najdebelejših prašičev mej potom poginilo, tako da imajo mesarji do 200 gld. škode. Mast so prodali milarjem, meso pa je zagrebel konjač.

— (Okrajno glavarstvo v Radovljici) izdalo je nastopni razglas: „C. kr. okrajno glavarstvo glede na nevarnost, katera nam po koleri žuga, iz zdravniških ozirrov prepove romati k Mariji Pomagaj in v Ljubno pri Brezjah, kjer je po navadi božja pot do male maše, to je 8. septembra, potem se tudi prepove dne 8. septembra na Bled romati.“

— (Uradno izvestje o koleri:) Od polnoči 29. do polnoči 30. t. m. v Trstu 8 slučajev, v okolici 4. Doslej 404 osebe za kolero zbolele, ozdravelo jih je 110, umrlo 256. — Z dežele se naznanjajo novi slučajji: V Izoli dne 29. t. m. 8, včeraj pa 6 slučajev; v Skalnici pri Voloskem 1, v Ocizli na Krasu 1 in v nekem mlinu na Rižani pri Kopru 2 slučajja.

— (C. kr. kmetijske družbe kranjske) odbor imel je v nedeljo sejo. Poglavitno, kar se je obravnavalo, je mlekarstva zadruha, o katerej smo nedavno priobčili nekaj člankov. Sklenil je odbor, da se skliče shod živinorejcev v kratkem in na podlagi te enquete se bode nadalje ukrepalo o zadruhi.

— (Nesreča) se je pripetila v nedeljo popoldne Pod Pečjo pri Preserji. Tamošnje gasilno

društvo je imelo veselico, katere so se udeležila gasilna društva z Vrhnike, Verda in iz Borovnice. Streljalo se je iz topičev in nekdo je bil tako ne previden, da je topič zažgal, potem pa gorečo palico v naglici zagnal v smodnik. Ta se vname in razleti, tako da je močno poškodoval tri ljudi, katere so potem takoj morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

— (Požar.) Včeraj pogoreli sta „Pred trgov“ pri Radovljici dve hiši in dva hleva. Le z velikim naporom posrečilo se je omejiti ogenj in odvrniti Radovljici pretečo nevarnost.

— (Iz Pirana v Trst) plaval je preteklo nedeljo Julij Szottack in dospel ob 1/5. uri popoldne v Trst. Daljava mej obema mestoma znaša 23 kilometrov.

— (Nesreča na železnici pri Mödlingu), o kateri smo včeraj priobčili kratek telegram, prigodila se je vsled pijanosti strojevodje Trnke. Lokalni vlak št. 79 dobil je bil ravno znamenje, da more na kolodvor, kar pridrdra od zadej takozvani ogerski vlak št. 45/3 in se zaleti vanj s toliko silo, da so zadnji trije vagoni popolnem zdrobljeni. Izmej 50—60 ljudij, ki so bili v teh vagonih, jih je 5 mrtvih, nad 20 pa težko ranjenih. Število lahko ranjenih pa ni določeno. Nesrečo prouzročil je, kakor rečeno, strojevodja Trnka. Znamenje, da mora ustaviti, zapazil je prepozno in ni mogel vlaka več zadržati, ker je prepozno zavrl. Ponesrečeni so večinoma Dunajčanje, vračajoči se z nedeljskega izleta.

— (Skupno finančno ministerstvo) bilo je odposlalo v Bosno profesorja umeteljnoobrne šole, dvornega svetnika Josipa Storch. Storch bil je 3 tedne v Bosni in se je že vrnil na Dunaj. Prepričan se je, da je v Bosni umeteljna in domača obrtnija precej razvita zlasti v Foči, Livnu, Brozori, Travniku, Sjenici in Serajevu. Tamošnje obrtnije so zelo stare, še celo iz predturškega časa. Bošnjaki izdelujejo razna lepotečja, jako lepe preproge, orožje, in lesena rezljanja, katere jako olepšajo z zlatom in srebrom. Posebno lepim preprogam se je Dunajski profesor kar čudil, ker jih izdelujejo na jako primitivnih statvah. Snovalnice nemajo in izdelujejo z rokami. V tkanji so jako izurjeni. Največ se bavijo s tkanjem v Sjenici. V Bugonji in Serajevu zastopane so vse vetve obrtnosti. Bosenski izdelki se bodo v kratkem gotovo obilno izvaževali, ker so jako po ceni in lepi. Skupno ministerstvo hoče po svojej moči pripomoči, da se začne izvoz bosenskih izdelkov. S tem bode pospešilo obrtnijo v okupovanih deželah in povečalo dohodke deželne vlade. V Serajevu mislijo osnovati obrtno šolo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 31. avgusta. Nemška vojaška deputacija na slavnost osvobojenja včeraj zvečer došla. Vsprejela sta jo na kolodvoru najsrčnejše cesarjev krilni pobočnik major Resch in nadžupan Rath. Člani deputacije so cesarjevi gostje in bodo tudi pri manévrih prisotni.

Dunaj 30. avgusta. Državni vojni minister grof Bylandt-Rheidt odpotoval v Budimpešto, da bode v spremstvu cesarjevem prisoten pri ulaganji temeljnega kamna za novo konjiško vojašnico in pri slavnosti dvestoletnice osvobojenja Budimpešte.

Trnovo 31. avgusta. Knez se ob 6. uri zvečer semkaj pripeljal in odpotuje danes najbrž v Plovdiv. Potovanje podobno triumfalnemu sprevodu. Kralj Milan čestital knezu, kateri je v zahvalnem odgovoru izrazil upanje, da se kmalu zopet povrnejo prijateljske razmere mej obema deželama.

Dunaj 30. avgust. Knez Aleksander zjutraj dospel v Sistov in bil navdušeno vsprejet. Po kratkem postanku odpeljal se je v Trnovo, kamor dojde zvečer. Stambulov izročil vladno oblast knezu. Karavelov tndi odstopil. Knez izdal proklamacijo, v kateri potrjuje po Stambulovu sestavljeni kabinet, Mutkurova poveljnikom vojski ter se zahvaljuje narodu in vojski za zvestobo, prestolu izkazano.

Lompalanka 30. avgusta. Knez s posebnim ukazom proglasil obsedno stanje za vso deželo.

Bukurešt 30. avgusta. Karavelova, ki se je za prevrata dvomljivo obnašal, so baje zaprli.

London 30. avgusta. „Daily Telegraph“ ima dopis iz Darmstadta, ki pravi, da je kneza Aleksandra k povratku v Bolgarsko pregovorila velevlad, katera bode, ako treba, tudi z denjari stopila na dan. Zategadelj se je bati, da postane položaj v bodočih 48 urah resnejši.

Dunaj 30. avgusta. „Politische Correspondenz“ zanikava vest nekaterih večernih listov, da pojde grof Kalnoky jutri v Franzensbad. Grof Kalnoky, ki se je danes hotel odpeljati k slavnosti v Budimpešto, moral je ostati doma, ker se je na nogi poškodoval.

Atene 30. avgusta. Potres preteklega petka uničil popolnem mesenski mesti Filiatro in Gargoliano in vasi Kifariso in Horemo v Arkadiji. Mnoga druga mesta in vasi so več ali manj težko poškodovana. Do 80 oseb je po potresu usmrtenih. V Filiatri je 20, v Gargoliano 16, v Logudisti več oseb ranjenih. Vojna ladija z zdravniki, zdravili, šotori, živežem in oddelkom sapérjev odplula je v Kalamato.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi-ramo na dotično naročilo.

Upravištvu „Slov. Naroda“.

Darila za „Narodni Dom“.

X. izkaz krajevske družbe.

Prenesek	1915 gld. 55 kr.
J. Bohinec iz Reke na knj. št. 81	5 „ — „
L. Feticch-Frankheim, učitelj v Knežaku, na knj. št. 16	3 „ — „
Josip Pertinač v Žusemu na knj. št. 8	1 „ 32 „
Mih. Bregant, učitelj v Selcah, na knj. št. 94 in 95	14 „ — „
Ogn. Žitnik v Št. Jarneji na Dolenjskem na knj. št. 24	10 „ — „
Krajevsko podružnica v Ljubljani na knj. št. XLIV. za mesec avgust:	
Ivan Hribar	3 gld. — kr.
Uradniki banke „Slavije“	1 „ 40 „
Kapus v Kamni gorici na knj. št. 39	1 „ 68 „
R. Sterle v Gorjah pri Bledu na knj. št. 98	2 „ 16 „
Ljudov. Špilar v Št. Petru na Notranjskem na knj. št. 442	6 „ 84 „
Karol Škerbs v Mariboru na knj. št. 114	6 „ — „
Oton Vidic v Št. Pavlu v Savinjski dolini na knj. št. 155	12 „ — „
Janez Bonač v Ljubljani na knj. št. 109	2 „ 55 „
Janez Bonač v Ljubljani na knj. št. 108	— „ 50 „
Albert Sežun v Ribnici na knj. št. 25	2 „ 15 „
M. Armič v Ljubljani na knj. št. 119	6 „ — „
Novak Mat. abiturijent v Gradcu, na knj. št. 31	3 „ 06 „
Dr. V. Gregorič v Ljubljani na knj. št. 457	12 „ — „
Vkupe	2008 gld. 21 kr.

Tulci:

30. avgusta.

Pri **Steiner**: Steiner z Dunaja. — Dr. Žikec iz Ormoža. — Wachsmann, Brunetti, Rovasini, Piaszi iz Trsta. — Färber z Dunaja. — Milič, Pechel iz Reke. — Pucik iz Gorice.

Pri **Mallat**: Luha iz Trsta. — Valenček iz Zagreba. — Malli z Dunaja. — Reiner iz Karlovca. — Zerkowitz, Schreckenfuhs iz Pulja.

Pri **cesarji avstrijskem**: Leuch iz Prage. — Marn iz Kranja.

Umrli so v Ljubljani:

28. avgusta: Edmund Graf, zasobnik, 48 let, Lončarska steza št. 10, za Brighovo boleznijo. — Marija Žan, gostilničarjeva hči, 8 dni, Reseljeva cesta št. 18, za krčem. — Alojzij Prek, paznikov sin, 3½ mes., Tržaška cesta št. 20, za božjastjo.

29. avgusta: Josip Zupan, stolni prošt, 75 let, Predškofjo št. 6, za oslabiljenjem močij. — Ana Bizjan, delavčeva vdova, 65 let, Streliške ulice št. 10, za pljučnico. — Ana Počivalnik, mesarjeva žena, 50 let, Dolge ulice št. 1, za rakom.

V deželni bolnici:

28. avgusta: Matija Nemec, gostac, 70 let, za vnetjem prsne kožice. — Fran Hönigman, dijak, 26 let, za jetiko.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. avg.	7. zjutraj	740-16 mm.	16° C	brevz.	megla	
	2. pop.	739-18 mm.	26-4° C	sl. zah.	jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	739-38 mm.	19-8° C	brevz.	jas.	

Srednja temperatura 20-7°, za 3-3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 31. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 60 kr.
Srebrna renta	84 „ 90 „
Zlata renta	118 „ 10 „
5% marena renta	101 „ 90 „
Akcije narodne banke	863 „
Kreditne akcije	278 „ 60 „
London	128 „ 30 „
Srebro	— „
Napol	10 „ 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 80 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 132 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 169 „
Ogrska zlata renta 4%	107 „ 35 „
Ogrska papirna renta 5%	94 „ 45 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 „ 50 „
Dunava r. g. srečke 5%	100 gld. 118 „ 70 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	— „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	98 „ 90 „
Kreditne srečke	100 „ 180 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 60 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 110 „ 60 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	155 „ 75 „

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigo-tržnicah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebito za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S posojili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pól v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseva vse poljedelske postave in ukaze na Kranjsko: postavu za tiče varstvo, pokončavanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodozgodovinskimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priložene razprave o „tičem varstvu“, „predence“, „sumnem ribarstvu“, „trini uli“ itd. obsegajo mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gošda in najmanjše določe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gled. teh postav smo doslej, ogradeši, bode ta knjiga istinito odpomogla živi potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebito pa zlatečisti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Haldey, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Soba z 2 posteljama

in hrano se dobi po nizki ceni v šmartnem pri Litiji h. št. 17. (631—2)

Št. 5493. (623—2)

Razpis.

V deželni bolnici v Ljubljani je služba sekundarija z adjutom letnih 400 gld. in z časno letno nagrado 150 gld. za službena opravila na blazničnem oddelku, s prostim staniščem v bolnici, z letno odškodnino 35 gld. za kurjavo in 7 gld. 20 kr. za svečavo — na dobo 2 let za oddati, ki se pa zna po zadovoljilnem službovanji še za 2 leti podaljšati.

Prošnje za to službo z dokazili o zdravniškem doktoratu ali vsaj o dovršeni medicinski fakulteti in slučajno o dosedanjem službovanji in o zmožnosti slovenskega ali kacega družega slovanskega jezika, — naj se

do 25. septembra 1886

pošljejo vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dné 24 avgusta 1886

Št. 5203.

(627—2)

Razpis.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli v Grmu pri Novem mestu z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom — izpraznjene so 4 deželne ustanove za prihodnje šolsko leto 1886/87, ki se prične 1. novembra 1886.

Pravice do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo vsprejmejo se tudi plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje se imajo do 20. septembra 1886 izročiti vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu pri Vipavi.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričalo dovršene ljudske ali obiskovane srednje šole, zdravniško potrjilo o čvrstem in trdnem zdravju in župniško spričalo o lepem vedenji.

Prošnjam za vsprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma skrbnikovo, zadevajoče vzdrževanje učenca.

Od deželnega odbora kranjskega, v Ljubljani, dné 25. avgusta 1886.

Jabelka za mošt

kupujejo se v vsaki množini.

Natajčnejši pogoji izvedo se pri (610—1)

Jožeta Strcelbe naslednikov v Ljubljani.

Sadje za mošt, jabelka vseh vrst

kupujejo se v večjih množinah, če mogoče cele vagone. — Ponudbe vsprejema Al. Mayer v Šiški pri Ljubljani. (634—3)

! Izborna buteljska bela vina !

Zaradi preselitve deželne vinarske šole s Slapa pri Vipavi v Grm na Dolenjsko prodaja podbeleženo vodstvo sledeča izborna bela buteljska vina po znanih cenah:

Rénski rizling leta 1879 . . . po 50 kr. buteljka.
Rulandec „ 1881 . . . „ 50 „ „
Cesarsko vino „ 1884 . . . „ 50 „ „

Buteljka drži stari polič. — Naročitve vsprejema se le do konca septembra t. l. — Plačila proti povzetju.

Vodstvo deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu pri Vipavi. (626—2)

Josip Levec,

trgovec pri mesarskem mostu,

kupuje ter po najvišji ceni plačuje sočnata jabolka, katere jemlje v vsaki množini. Jednako skupuje tudi fižol vsake baže, divji kostanj, žir (bukvico), češminovo lubje ter tudi razne zdravstvene rastline (beladono) in dr. (633—2)

BUDIMSKA

Rákóczy

GRENČICA.

Kot gotovo uplivačo čistilno sredstvo priporočajo najslavnejši zdravniki pri trebušnih boleznih, zastajanjih krvi, zlatej žili, boleznih na jetrih in ledicah ter škrofuloznih boleznih, mrzlici, protinu, spuščajih, zapiranjih itd.

Prodaja se v vseh lekarnah in droguerijah.

Glavna zaloga: (191—18)

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.